

ПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ ТА СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Викладач: доктор політичних наук, доцент Цокур Євген Георгійович

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 310

E-mail: thcokur2004@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-33, (067) 612-94-20.

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Політологія Магістр					
Статус дисципліни:		Вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	2	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 38			
Вид контролю:		залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5601				
Консультації: особисті – субота, з 09:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 310; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю Запис на консультації: (067) 612-94-20.							

ОПИС КУРСУ

Програма курсу «Політичні конфлікти та система національної та міжнародної безпеки України» відповідає навчальному плану підготовки магістрів із спеціальності «Політологія».

Курс є необхідною складовою вивчення комплексу вибіркового циклу дисциплін, що включені до програми підготовки магістрів із зазначеної спеціальності. Вивчення дисципліни є важливим з огляду на її значення для формування професійних навичок майбутніх фахівців у галузі наукових політологічних досліджень. Вивчення дисципліни є необхідним через її практичну спрямованість і можливість широкого застосування у безпосередній професійній діяльності випускників-магістрів у сфері політичного аналізу, прогнозування, медіації.

Засвоєння дисципліни дає можливість сформувати практичну готовність студентів до фахової діяльності. Опанування матеріалу курсу актуалізує аналітичні та прогностичні здібності магістрів, що необхідні при дослідженні політичних конфліктів у сучасному світі і проблем національної та міжнародної безпеки.

Курс складається з чотирьох змістових модулів:

1. Методологічно-філософські та системні аспекти основ політики забезпечення національної безпеки
2. Концептуальні засади дослідження проблем міжнародної безпеки
3. Національна безпека України
4. Національна та міжнародна безпека у постіндустріальну епоху

Метою навчальної дисципліни: є формування у студентів загального уявлення про історію розвитку політичної складової системи національної безпеки України, різноманітними науковими школами та концепціями.

Завдання навчальної дисципліни: засвоєння специфіки предмету та об'єкту дисципліни «Політичні конфлікти та система національної та міжнародної безпеки України»; вивчення основних етапів становлення та розвитку концепцій національної та міжнародної безпеки; формування уявлення про загальні засади політичної конфліктології; виокремлення закономірностей виникнення, розвитку та вирішення політичних конфліктів.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- аналізувати особливості системи національної безпеки України;
- формулювати особливості розвитку прикордонних територій.
- пропонувати механізми вирішення регіональних проблем,
- розуміти особливості взаємин між центром і регіонами з питань використання паливно-енергетичних ресурсів, у формуванні регіональних ринків товарів, капіталів, ринку робочої сили, міграційних процесах.
- вміти застосовувати одержані знання в практичній діяльності по забезпеченню національної безпеки України;
- вміти системно вирішувати регіональні проблеми
- вміти застосовувати набуті знання під час аналізу зовнішньої політики української держави;
- вміти робити експертні та консультативні висновки по профілю дисципліни;
- вміти аналізувати та надавати практичні рекомендації політикам.

Змістове наповнення курсу, що викладається на лекційних і практичних заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття компетентностей:

ЗК 01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.

СК08. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати політичні дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості.

Програмні результати навчання:

ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення політологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5601>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на практичних заняттях над проблемними питаннями, поставленим викладачем – протягом семестру. Студент може отримати *тах 7 балів* – за практичні заняття протягом кожного змістового модуля.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

7-5 балів - повна змістовна відповідь на всі питання, оперування багатьма літературними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

4-3 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;

2-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання літературних джерел.

Письмова контрольна робота (*тах 8 балів*) – чотири раз на семестр. Контрольна робота складається з тестових завдань (*тах 3 бали*) і есе (*тах 5 балів*).

Критерії оцінювання есе:

5 балів – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності.

4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності;

2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності.

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату або есе (*тах 7 бали*) виконується за бажанням студента. Темі рефератів та есе на вибір студента зазначені у розділі «Методичне забезпечення самостійної роботи». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату або 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Реферат передбачає реферування (тобто, узагальнення основних наукових положень) двох актуальних (опублікованих протягом останніх 5 років) наукових статей, опублікованих у вітчизняних чи зарубіжних фахових виданнях. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел небажане.

Есе складається з таких структурних елементів:

- вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе;
- блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора;
- висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціально-управлінських цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної управлінської літератури.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на запитання (*тах 30 балів*) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного та практичного (*тах 20 балів*), написання есе, а також виконання тесту (*тах 10 балів*). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5601>

Критерії оцінювання відповіді на кожне залікове питання:

9-10 балів – повна змістовна відповідь на всі запитання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

7-8 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;

4-6 балів – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел;

1-3 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять

Написання есе (max 10 балів) здійснюється під час заліку. Тема визначається під час проведення заліку

Критерії оцінювання залікового есе:

10-7 балів – зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності;

6-4 бали - зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності;

3-1 бали - зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності.

***Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ)** варто обрати тим, хто володіє базовими методами наукового аналізу та прагне поглибити власні навички наукової аргументації в сфері дослідження проблематики політичних конфліктів та аналізу безпекових проблем сучасного світу.*

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5601>.

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5601>.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 1,2	7
	Письмова контрольна робота	Тиждень 3	8
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Робота на практичному занятті	Практичне заняття 3,4	7
	Письмова контрольна робота	Тиждень 7	8
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Робота на практичному занятті	Практичне заняття 5	7
	Письмова контрольна робота	Тиждень 11	8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Робота на практичному занятті	Практичне заняття 6	7
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	8
	Індивідуальне письмове завдання		7
Підсумковий контроль (max 40%)			
Залік			30
Залікове есе			10
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1 Теоретико-методологічні основи вивчення проблематики міжнародних конфліктів та системи національної та міжнародної безпеки Тема 2 Основні поняття та категорії національної безпеки		
Тиждень 2 Практичне заняття 1	Тема 1 Теоретико-методологічні основи вивчення проблематики міжнародних конфліктів та системи національної та міжнародної безпеки Тема 2 Основні поняття та категорії національної безпеки	Опрацювання проблемних питань: Тема 1 1. Безпека як функція суспільства. 2. Національна безпека України як захищеність життєвоважливих інтересів людини, громадянина, суспільства та держави 3. Національна безпека як фактор сталого розвитку суспільства Тема 2. 1. Система забезпечення національної безпеки як система державних і недержавних інститутів, що діють задля досягнення необхідного рівня управління забезпечення національної безпеки. 2. Національна безпека, як організація процесу управління загрозами та небезпеками.	4
Тиждень 3 Лекція 2	Система національної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення		
Тиждень 3 Практичне заняття 2	Система національної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення	Опрацювання проблемних питань: 1. Національна безпека як складна структурована система і багатоплановим явище. 2. Структурні елементи національної безпеки: економічна безпека, екологічна безпека, інформаційна безпека, політична безпека, військова безпека, духовно-моральна безпека, пожежна безпека та техногенна безпека.	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Письмова робота 1	Підсумкова робота за першим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе (max 5 балів)	8
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 3	Тема 1 Основні політичні виклики сучасній системі міжнародної безпеки світу Тема 2 Класифікація міжнародних конфліктів та викликів міжнародній національній безпеці країн світу		
Тиждень 6 Практичне заняття 3	Тема 1 Основні політичні виклики сучасній системі міжнародної безпеки світу Тема 2 Класифікація міжнародних конфліктів та викликів міжнародній національній безпеці країн світу	Опрацювання проблемних питань: 1. Сфера забезпечення національної безпеки як важлива ланка в системі взаємодії суспільства та держави. 2. Громадський контроль за діяльністю органів державної влади у сфері безпеки та оборони. 1. Війни першої хвилі у сільськогосподарських суспільствах. 2. Війни другої хвилі у промислових суспільствах 3. Війни третьої хвилі у постіндустріальних (інформаційних) або перехідних суспільствах. 4. Незбройні конфлікти : дипломатичні конфлікти; економічні конфлікти; інформаційно-пропагандистські конфлікти; культурні конфлікти.	4
Тиждень 7 Лекція 4	Тема 1 Система міжнародних інституцій та організацій щодо творення та реалізації норм та забезпечення міжнародної безпеки та безпеки країн світу Тема 2 Технології упередження, запобігання та розв'язання міжнародних конфліктів		
Тиждень 8 Практичне заняття 4	Система міжнародних інституцій та організацій щодо творення та реалізації норм та забезпечення міжнародної безпеки та безпеки країн світу	Опрацювання проблемних питань: 1. Американська військова присутність та ядерна складова НАТО як гарант безпеки країн-членів Альянсу. 2. Принципи колективної та територіальної оборони. 3. Військово-політичний протекторат США як фактор зростання рівня економічного розвитку, якості життя та громадських прав і свобод в країнах Євросоюзу.	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Письмова робота 2	Підсумкова робота за другим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе (max 5 балів)	8
Змістовий модуль 3			
Тиждень 8 Лекція 5	Тема 1 Державна політика забезпечення національної безпеки Тема 2 Основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Стратегії національної безпеки		
Тиждень 9 Практичне заняття 5	Тема 1 Державна політика забезпечення національної безпеки Тема 2 Основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Стратегії національної безпеки	Опрацювання проблемних питань: 1. Інститути державної політики забезпечення національної безпеки. 2. Повноваження Президента України у забезпеченні національної безпеки 3. Повноваження Верховної Ради України у забезпеченні національної безпеки 4. Функції «силового блоку» у забезпеченні національної безпеки 1. Завдання діяльності сектору безпеки. 2. Структура та історію становлення сектору безпеки країн світу і України. 3. Загальні принципи та цілі функціонування сектору безпеки: 4. Стратегічне планування національної безпеки	7
Письмова робота 3	Підсумкова робота за третім змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе (max 5 балів)	8
Змістовий модуль 4			
Тиждень 12 Лекція 6	Місце та роль України у системі міжнародної безпеки сьогодні		
Тиждень 13 Практичне заняття 7	Тема 1 Місце та роль України у системі міжнародної безпеки сьогодні Тема 2 Перспективи творення дієвої міжнародної та національної системи безпеки та запобігання	Опрацювання проблемних питань: 1. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці. 2. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. 3. Вплив міжнародної обстановки на Україну. 1. Умови й фактори формування сучасної системи безпеки у світі. 2. Міжнародні системи військової безпеки.	7

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

	політичних конфліктів	3. Проблема відвернення третьої світової війни.	
Тиждень 14 Лекція 7	Перспективи творення дієвої міжнародної та національної системи безпеки та запобігання політичних конфліктів		
Письмова робота 4	Підсумкова робота за четвертим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе (max 5 балів)	8
Індивідуальне письмове завдання	Реферат або есе за визначеною темою	Письмова робота надана викладачу у визначений термін.	7

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лісовська Ю., Лісовський П. Національна безпека України. Навч. посібник. Київ : Університет «Україна», 2020. 208 с.
2. Політична конфліктологія : навчально-методичний посібник / упоряд. Ю. Завгородня ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 64 с.
3. Кормич Л. І., Краснополська Т. М. Національна безпека в глобалізаційних умовах : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.
4. Богуцький П. П. Концептуальні засади права національної безпеки України. Київ-Одеса : Фенікс, 2020. 376 с.
5. Доронін І. М. Національна безпека України в інформаційну епоху. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2019. 434 с.

Додаткова:

1. Антонов В. О. Національна безпека як конституційно-правова гарантія політичної системи України. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 4. С. 75-79.
2. Глобальна та національна безпека: підручник. За заг. ред. Г.П. Ситника, Ю.В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2016. 257 с.
3. Грицюк Ю. І. Основи національної безпеки України : навч. посіб. Львів : Видво ЛДУ БЖД, 2013. 408 с.
4. Дністрянський М. С. Геополітика: навч. посіб. Львів : ЛНУ, 2011. 436 с.
5. Зінченко В.В. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
6. Єремєєва І.А. Проблеми миротворчості ООН в умовах трансформації міжнародних безпекових інститутів. *Науковий журнал «Політикус»*. 2016. Випуск 1.
7. Кобко Є.В. Моніторинг загроз національній безпеці держави; зарубіжний досвід та українські реалії. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 1 (106). С.123-134.
8. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України. Київ: НІСД, 2013. 64 с.
9. Радецький В.Г. та ін. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч. Київ : НУОУ, 2010. 592 с.
10. Резнікова О.О. Забезпечення стійкості держави і суспільства до терористичної загрози в Україні та світі. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 3.
11. Резнікова О.О. Концептуальні підходи до вибору моделі забезпечення національної стійкості. *Стратегічні пріоритети*. 2019. № 1.
12. Стучинська Н.П. Економічна безпека в структурі національної безпеки. *Науково- інформаційний вісник Академії національної безпеки*. 2015. № 1-2. С. 68-74.
13. Толстов С.В. Концепції міжнародної безпеки: методологічні підходи та понятійні принципи. *Трансформація стратегічної стабільності та проблеми ядерної безпеки на початку ХХІ століття: збірник наукових праць*. 2017. С. 41-67.

Інформаційні ресурси

1. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
2. Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1932-XII. Верховна Рада України URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
3. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28 лютого 2019 р. № 2697-VIII. Верховна Рада України. URL : Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>.
4. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 5 жовтня 2017 р. № 2163-VIII. Верховна Рада України URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.
5. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. № 183/98-ВР. Верховна Рада України URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>.
6. Копанчук В.О. Онтологічно-гносеологічний механізм забезпечення національної безпеки України: філософський аспект. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2017. Випуск 6. URL: [https://nuczu.edu.ua/.../Visnik_NUCZU_1%20\(6\)_2017_Kopanchuk.pdf](https://nuczu.edu.ua/.../Visnik_NUCZU_1%20(6)_2017_Kopanchuk.pdf)

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, рекомендованого відповідними службами ЗНУ. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

thcokur2004@ukr.net. *У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**

Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:(061)228-75-50)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>